

Izhaja vsaki dan

Izdeli se nedeljno in praznično ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.

Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 2 1/2 mm): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za oglasnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka nadaljnjaja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšeriatni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K. pol leta 12 K. 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolnane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštne-branilaški račun št. 841.652.

TELEFON štov. 1147.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Sokolsko slavlje v Zagrebu.

V ponedeljek ob 1. uri je zveza hrvatskih sokolskih društev priredila sijajen banket v Sokolovi dvorani slovanskim gostom na čast. Tudi na tem banketu je vladalo največje oduševljenje in iskreno pobratimstvo. Govorili so zastopniki vseh narodov. Največi entuzijazem pa je izzval predsednik „Dušana silnega“ iz kraljestva srbskega, Mišković, ki je izvajal, koliko je njim v kraljestvu do tega, da so odnosi med Srbi in Hrvati najbratskejši in najpristranejši. Prihiti so tem raje v Zagreb, ker so vedeli, da najdejo tu tudi drugih slovanskih bratov. Radosti ga, da se razmere med Hrvati in Srbi boljajo od dne do dne v smeri bratske skupnosti. Misel jugoslovanske kulturne vzajemnosti nas je zbrala tu v bratsko kolo. Srbski govornik je dvignil čašo v napredek in slavo istokrvnega naroda hrvatskega.

Na tem banketu je govoril tudi starosta slovenske sokolske zveze brat dr. Ravnihar. Povdarjal je, da so Slovenci na svojem zletu dokazali, da imajo sposobnosti za samostalno politično življenje. To so pokazali sedaj Hrvati in govornik jim čestita na sijajnem uspehu. Veseli ga, da je Hrvatski zastajala zora svobode ter izraža željo, da med Slovenci in Hrvati pride čim prej ne le do kulturnega, ampak tudi do političnega jedinstva. V imenu slovenskih sokolov izroča dar: srebrno lipino vejo z več listi. Z odpevanjem hrvatske himne se je zaključil ta znameniti banket.

Ob 4. uri popoldne je začela zopet javna telovadba. Med gledalci sta bila tudi ban grof Pejačević in gospa banica, a poleg njih več dostojanstvenikov. Kakor v nedeljo, so Sokoli tudi v ponedeljek prišli v imponantnih vrstah na vežbališče. Občinstvo je spremljalo vajo z burnim ploskanjem in glasnimi klici. Po prostih vajah je bila telovadba na orodju. Velikansko odobravanje je izzivala zopet narodna igra „Mareška“ z meči. Ta stara igra ima premnogo krasnih figur in zahteva nenavadno spretnost. Poljaki pa so izzivali prave viharje oduševljenja z vajami s kopji. Potem so nastopila česka in hrvatska društva. Občinstvo se je kar divilo vsem vajam, kajti še le ob tej priliki je videlo prav: kaj je sokolstvo! Ne dvomimo, da je s temi nastopi sokolska ideja neizmerno pridobila in da se bo sokolstvo tudi na našem jugu še bolj širilo in se razvijalo.

Popoldne je bila na razstavnem prostoru velikanska ljudska slavnost, na kateri se je zbralo nad 20.000 ljudi. Vsa slavnost je bila najkrajše prirejena. Banu in banici je občinstvo prirejalo šumne ovacije radi njih

demokratskega nastopanja. Ban je občeval s Sokoli najprijazneje in se je žnjimi sprehajal roko v roki.

Dalje je bil na čast zastopnikom Prage in Ljubljane prirejen v hotelu „Cesarja avstrijskega“ lunch. Govorili so v navdušenih besedah županje dr. Amruš (Zagreb), dr. Groš (Praga), Ivan Hribar (Ljubljana) in potem še drugi govorniki. Dr. Amruš je posebno slavil župana Ivana Hribarja, ki ga je imenoval „našega“. Dr. Amruš je vskliknil: Moremo biti raznega prepričanja, ali vsi brodimo proti istemu cilju! Na to je župan zagrebški objel župana praškega in ljubljanskega izrazivši željo, naj te poljube poneseta v gore slovenske in češke, da se raznesejo po vsej domovini Čehov in Slovencev. Ob tem prizoru so navzoči pevali hrvatsko himno. Župan Hribar je naglašal v svojem govoru, da po napredku pripada Zagrebu prvo mesto med jugoslovanskimi mesti. Župan Amruš je proslavil tudi zasluge novinstva. Poročilo o tem dnevu slavnosti v Zagrebu ne morem zaključiti primerneje, nego z besedami, ki jih je v „Cesarju avstrijskem“ v banovem imenu govoril dr. Mallin: Ban je uverjen, da samo tisti narod, ki stoji na trdni materijalni podlagi, more politično in kulturno napredovati. V izgled naj nam bodo Čehi in delati moramo kakor oni. Slovanska vzajemnost ne sme biti v podlago samo literaturi in kulturi, ampak tudi gospodarstvu!

Stebri Germanstva.

(Dopis iz Koroške.)

Le preveč je znano, kako nizko je padla ona vrsta ljudij, ki je zatajila svojo narodnost ter zasramuje zdaj svoje lastne sobrate. Vendar nismo navzlic temu pričakovali, da so instikti teh elementov že tako posurovljeni, kakor se je to v najlepši luči pokazalo v Št. Jakobu v Rožu ob priliki dijaškega sestanka.

Kakor znano, sklicalo je narodno-radikalno dijaštvo dne 25. avgusta t. l. v Št. Jakobu v Rožu sestanek, na kar se je vršil drugi dan javni ljudski shod z veselico. Ob tej priliki so seveda tukajšnji nemčurji hoteli pokazati svojo „politično“ moč; na vsak način so hoteli pokazati slovenskim dijakom, da je tudi že v Št. Jakobu začelo nemčurstvo poganjati svoje bujne cvetove. To se jim je tudi posrečilo v polni meri; kajti nikdar menda se ni kazala moralna propadlost teh ljudi v tako bengalični luči kakor

ravno ob tej priložnosti. Značaj ljudij, ki se v svoji nadutosti nazivljejo še „napredno ljudstvo“ se je razodel na „najsijajnejši“ način!

Nekateri dijaki so dospeli že v petek proti večeru, na kar se je vršil prijateljski sestanek v „Narodnem domu“. Predno so odšli, zapela se je pred „Narodnim domom“ še slovanska himna „Hej Slovani“, a mirno in dostojno, kakor je to sploh v navadi pri ljudeh, ki jih še ni okužila nemška laži-kultura. Vendar pa se je čez noč kakor odgovor ometala od nemčurske strani tukajšnja tabla planinskega društva s — kravjakom. Lep dokaz nemčurske zlobe!

V soboto, dne 25. avg., je bil, kakor že omenjeno, sestanek, ki je vspeh kar najboljši; po sestanku svobodna zabava, ki so se je udeležili v večem številu tudi tukajšnji rodoljubi. Ob kaki 11. uri po noči odpravili smo se iz „Narodnega doma“ in zapeli pred tem poslopjem — seveda ne da bi bili šli vprašat „pangermanskih“ gospodov, a la Schusterj, Krebitz itd. — kakor nekaj oficijelen zaključek tega dne zopet slovansko himno. Komaj pa so se začeli prvi glasovi te mogočne himne, ko je tudi kar začelo deževati kamenja in sicer v prvi vrsti iz hiše glavnega šentjakobskega „Vsenemca“ slovenske krvi, c. k. r. poštarja in gostilničarja gosp. Schusterja. Navstal je pravi bombardment od strani nemčurjev, o čemer sta bila zadeta neka gospa in nek gospod. (Kamni in natančnejši tozadavni podatki so na razpolago drž. pravdnistvu!) Vkljub temu pa je ostalo slovensko občinstvo mirno in je šlo svojo pot naprej. Ni pa mirovala pijana nemčurska druhal, temveč je kakor zavratna roparska banda iz zasede bombardirala naprej, tako, da je bilo več dijakov ranjenih, izmed katerih je bil eden s tako močjo zadet v glavo, da so se mu razbila očala. (Podatki na razpolago!). Šele, ko se je slovensko občinstvo mirno razšlo domov, je ta pijana druhal dobila toliko poguma, da je stopila iz zasede ter začela tuliti in „hajlati“ kakor besne zverine. In ta najeta banda naj bi reprezentirala koroško nemštvo!!!

Prišla je nedelja, dan ljudskega shoda. Z ozirom na sobotni napad od strani nemčurske druhal, zahtevala se je od naše strani azistenca orožništva, kateri zahtevi se je tudi ugodilo. Prepričani smo bili, da nas bodo tega dne puščali na miru, a motili smo se. Že dve popoldne se je čul iz Schusterjeve gostilne krik in vik, gotovo znamenje, da je „Freibier“ dosegel zaželjeni uspeh. — V karakteristiko, kakšnih elementov se po-

jih je pridno obiskoval in instruiral mehanično dalje svoje učence, samo da je šlo življenje svojo staro, navadno pot...

Bil je pozen oktoberski večer.

Poljanšek je sedel v kavarni in gledal skozi okno. Tam zunaj je bilo vse megleno in neki rumenkasti svit je ležal na vsem. Nebo je bilo vse pokrito, dolgočasno, in enakomerno je škropilo na zemljo, da bi človek najrajši spal, drevje v vrtu nasproti kavarni je povesalo svoje veje nizko doli in po rumenih lističih so polzele dežne kaplje in padale na tla brez glasu. In tuintam se je spustil kak suh list obupno na tla in obležal na mokrem pesku.

Na drugi strani pa so stala suhorebra fjakerska kljuseta, pokrita z raztrganimi plati, in imela glave nizko sklonjene k tlom, kakor bi jih velika teža vlačila k zemlji. Ob zidu bližnje hiše pa so stali fjakarji, dolgočasni možje, z navzdol visečimi brkami in gledali černo v svet.

In tuintam je prišel kdo mimo, zavil v havelok, in šel počasnih korakov mimo okna. In prišlo je kako dekle, črno oblečeno, z elegantnim dežnikom v roki, visoko je imelo vzdignjeno krilo in izza črnega pajčolana je pogledalo par zaspanih oči brez ognja in brez življenja v Poljanski. Ah, tudi tebi je

dolčas, so govorile tiste oči in Poljansku se je zdelo, da je šla boginja dolgega časa mimo in da je imela kako nemško filozofično razpravo v roki ali pa moderno pisano slovensko črtico...

Že je mislil Poljanšek vstati in oditi domov, ko je zagledal ob vhodu prihajati Grabarja, zavitega v dolg havelok. Tudi njegov obraz je bil dolgočasen in z nuklim pogledom se je ozrl po kavarni in potem odložil havelok.

S trdimi, počasnimi koraki je prišel potem k mizi, kjer je sedel Poljanšek, mu podal roko in ga pozdravil. Potem je odrinil stol od mize, komudno sel in poklical kave.

„Ti, Poljanšek, bi bil li moj sekundant?“ je vprašal malomarno in spustil košček sladkorja v kavo.

„Kaj se ti meša, ali kaj? Ti se boš dvobojeval?“ je vzkliknil Poljanšek začudeno.

„Jaz, kakor me vidiš...“ je odgovoril Grabar in mešal kavo z žličico.

„S kom pa? Saj še sablje ne znaš držati v rokah! S čim se boš bil, ko nisi vajen orožju?“ se je norčeval Poljanšek, ker je mislil, da se Grabar šali.

Toda Grabar je zrl mrko skozi okno,

služujejo tukajšnji nemčurski glavarji v dosego svojih namenov, naj služi dejstvo, da so se nemčurski junaki, ki so jih zbolniali skupaj iz vseh mogočih krajev, naposled med seboj stepili. — (Zvršetak pride.)

Promemoria koroških Slovencev glede na volilno reformo za državni zbor.

(Izročen vsem slovenskim državnim poslancem po predložitvi vladnega načrta volilne reforme.)

(Zvršetak.)

Vrhutega je pomisliti, da tudi volilni okraj Pliberk-Železna Kapla-Dobrlaves-Borovlje ni siguran, temveč je vsled mnogih industrijskih podjetij, ki so v tem kraju, skoraj gotovo, da pripade socijalni demokraciji, ki je pri nas vseskozi nemško-nacionalna. Slovenci ostanemo tako bržčas slej ko prej brez zastopstva v državnem zboru, kljub temu, da bi nam po številu prebivalstva in tudi po davčni moči pristojali vsaj trije mandati.

Razume se, da je vočigled tem dejstvom vladni načrt razdelitve volilnih okrajev na Koroškem za nas absolutno nesprejemljiv. Bili bi izdajice svojega naroda, če bi ne storili vsega, da preprečimo ta infernalni atentat na našo narodno eksistenco. Kljub temu, da smo prijatelji splošne in enake volilne pravice, moramo vočigled tem dejstvom izjaviti, da nam je ljube, da ostane vse pri starem, nego da se s tako volilno preosnovo zapečati za vselej naša usoda in sankcionira naš narodni pogin.

Ker pa želimo, da se volilna reforma izvede, apelujemo v imenu slovenske vzajemnosti in bratoljubja ter vseslovenskih koristi na vse slovenske in slovanske gospode državne poslance, da nas koroških Slovencev ne iztrčujejo in nas ne pustijo pasti, temveč da v v odseku in v zbornici — če možno sporazumno s pravično mislečimi Nemci — z vsemi silami priporočajo in dosežejo spodaj označeno razdelitev volilnih okrajev za Koroško.

Pred vsem naj se tudi na Koroškem, kakor se je to zgodilo v vseh sosednjih nemških in narodno mešanih deželah, razun deželnega stolnega mesta Celovce, tudi za ostala večja mesta, trge in industrijske kraje ustvari poseben mestni mandat, tako da bo vsa dežela razdeljena v dva mestna in osem kmetijskih volilnih okrajev. Na ta način, ki je povsem pravičen in razmeram prikladen, se iz kompaktne slovenskega ozemlja izloči nemška mesta in industrijske kraje in tako doseže, da vsaj v dveh volilnih okrajih pride demo do svojega zastopstva, ne da bi Nemci kako občutno škodo trpeli, ker bi v slovenskem ozemlju ležeča mesta in industrijski

pred katerim se je bila ravno užgala električna žarnica, in mirno odgovoril: „Doma sem kdaj zajce streljal in na streljaj sem ga skoraj vedno zadel. Tudi tistega lajtnančaka zadenem, da si je suh kakor zobotrec...“

Poljanšek je videl, da se Grabar res misli biti.

„Povej vendar, s kom in zakaj se hočeš biti!“ ga je vprašal.

„Z nekim lajtnantom — imena ti ni treba. In sicer zavoljo moje ljubice. Veš, včeraj sva se sprla, on je baron, vojak in kaj vem kaj še... Konečni rezultat je ta, da se bijeva... Drugega pa ti ni treba vedeti... Povej, ali boš moj sekundant, ali ne!“

„No, seveda bom, ako že tako hočeš...“ je odgovoril Poljanšek.

„Torej vsa stvar bo prihodnjo soboto ob osmih zjutraj pol ure od mesta v malem gozdiču. Jutri zjutraj ti lahko pokažem prostor, pridi me počakati sem! Oprosti, sedaj pa moram takoj oditi!“ je dejal Grabar, plačal, oblekel havelok in odšel.

Poljanšek je začudeno gledal za njim in ostal še ves večer v kavarni, ker je bil zunaj še vedno dež in doma v samotni sobici ob petrolejki bi bilo nemara tudi dolčas...

(Pride še.)

PODLISTEK.

Na poti k ciljem.

Sl. Vilinski.

Potem je nastopilo za Poljanska dolgočasno življenje.

Pusto in prazno mu je bilo, ničesar ni imel, po čemer bi hrepel, nikjer ničesar, vse prazno in pusto... Brez namena in brez pomena so šli njegovi dnevi in skraj mu je bilo žal, zakaj je zapustil domovino tako zgodaj. Bilo je prve dni septembra, nikogar ni bilo, da bi pregnal praznoto iz njegove duše, sam in zapuščen je šel svojo pot...

Hodil je večkrat in pogostejše po kavarnah posedal cele poldneve pri mizi in čital vse možne stvari, katerih prej niti pogledal ni. Začel se je zanimati za politiko, za umetnost in vsa možna dnevna vprašanja — a sreče in miru ni bilo v vsem tem, pač pa dolčas.

Proti koncu septembra pa so začeli prihajati znanci in prijatelji zopet na univerzo mesto je kar oživel in staro življenje je nastopilo. Predavanja so se pričela, Poljanšek

kraji, ki so po večini nemški, ne volili s Slovenci in ne mogli biti od Slovencev majorizirani.

Tu sledi razdelitev volilnih okrajev, kakor jo priporoča spomenica.

Ta načrt ustreza vsem temeljnim načelom, ki sta jih v svojih govorih o volilni reformi poudarjala tako ekscelencja gosp. ministrski predsednik kakor tudi ekscelencja gosp. minister za notranje stvari.

Po tem načrtu imamo koroški Slovenci v dveh volilnih okrajih (III. in IV.) večino; prišlo bi 68.000 Slovencev v položaj izvolitvi narodnega zastopnika, 22.000 Slovencev (ne glede na tiste tisoče, ki jih je ljudsko štetje porzilo) bilo bi pa še vseeno izročeno majoriziranju po nemških večinah. Žrtev naša bila bi torej še vedno dosti občutna.

Posebne poudarka je vredno, da se po predstojem načrtu samo dva sodna okraja (Celovec in Beljak) delita, dotim vsi ostali sodni okraji glede svojega obsega ostanejo nedotaknjeni. Delitev sodnih okrajev Celovec in Beljak pa je neizogibna.

Ako se vsprejme zgorajšnji naš načrt, je upanje, da se narodnostne razmere v deželi sčasoma konsolidirajo, narodnostna nasprotja ublaže in ustvari podlaga za prepoševni mir v deželi. Ako se pa našim skromnim zahtevam, ki smo jih itak skrhili na naš eksistenčni minimum, ne ugodijo, potem stojimo ob začetku narodnih bojov, kakoršnih Koroška doslej še ni poznala; *bili bomo zadnji obupni boj, sicer brez upa zmage, pa tudi brez vsakega ozira z gestom: „Zob za zob, oko za oko!“*

Odurni Bog to nesrečo od nas!

Dogodki na Ruskem.

Zahteve ruskih mohamedancev.

Iz Nizjega Novgoroda poročajo: Kongres mohamedancev, ki se je tukaj vršil, je sklenil naprositi vlado, da se v ministerstvu za notranje stvari ustanovi mesto mohamedanskega duhovnika v varstvo interesov mohamedancev. Isti naj ima pravico, da zamore direktno poročati carju.

Atentat na Stolipina, opisan od vratarja vile.

List „Novoje Vremja“ piše, da se je stanje Kremeniljeva, vratarja v Stolipinovem dvorcu, ki je bil povodom atentata težko ranjen, v toliko zboljšalo, da ga je zamogel zaslišati preiskovalni sodnik. Vratar je izjavil nastopno: Ko se je kočija s provzročitelji atentata ustavila pred dvorcem ter sta izstopila dva orožniška častnika, so služabniki takoj izprevideli, da ista nimata obleke po predpisih, poleg tega sta tudi imela zimske kape. Zato so služabniki rekli, da je vsprejem pri ministerskem predsedniku že končan in da naj se vrnejo drugič. Namisljena orožniška častnika sta pa skušala potisniti služabnike na stran, da bi mogla ustopiti; ko sta pa videla, da je ves trud zastoj, je eden izmed njih zakričal: „Živela svoboda! Živela ruska revolucija!“ ter je vrigel na tla svojo kapo. V tistem hipu je sledila grozna eksplozija.

Odstop Trepova.

„Köln. Zeitung“ poroča iz Petrograda: Odstop Trepova je uradno dementiran, vzlic temu se v dvornih krogih vzdržuje govorica, da v kratkem Trepov odstopi in da mu sledi general Kleigels ali pa general Launitz. Stanje generala Trepova se čim dalje bolj slabša. Odstop Trepova pa nikakor ne pomenja spremembe sedanjega zistema.

Drobne politične vesti.

Ustaja na Kubi. Iz Havane javljajo uradno, da je poveljnik ustašev Pino popolnoma obkoljen in da bo absolutno moral vsprejeti bitko.

Novi predstojnik nemškega kolonijalnega oddelka. Iz Berlina poročajo, da vsprejme ravnatelj darmstadtske banke Dernburg mesto ravnatelja kolonijalnega oddelka. Dernburg dobi naslov tajnega svetnika in predikat „ekscelencja“.

Proti ogrski civilni listi. Iz Budimpešte poročajo: Okrožni sodnik Emerik Lengyel je v mestnem svetu predlagal, naj se naprosi vlado, da prikrajša kraljevo civilno listo za pet milijonov kron, ker na Ogrskem ne obstoja nikak dvor.

Vojaški načrti v Nemčiji ukrajeni. V Strassburgu je bil aretovan artilerijski podčastnik Stahl, ker je nekemu francoskemu častniku prodal načrte utrdbe „Kaiser Wilhelm“ pri Mutziku.

Cesar Viljem ne pojde v Ameriko. Nedavno temu je predsednik svetovne zastave v St. Louisu povabil nemškega ce-

sarja Viljema, naj obišče Združene države, kjer da ga ameriško ljudstvo navdušeno vsprejme. Cesar je povabil odklonil, rekši, da ima doma mnogo posla.

Domače vesti.

Gg. odborniki pol. društva „Edinosti“ so vabljani, da se gotovo udeležijo važne seje, ki bo danes 6. t. m. ob 7. uri zvečer v pisarni dr. a Slavika.

Predsedništvo.

Napad na Sokole na Reki. Z Reke poročajo: Predsinočnjem je dospelo na Reko, potuje v Dalmacijo in na Črnogoro, okolo 700 Sokolov Čehov in Hrvatov, da se tukaj vkrcajo. Pred kolodvorom se je zbrala velika množica ljudstva. Dočim so reški Hrvatje pozdravili Sokole z navdušenjem, so Italijani žvižgali. Ko so prišli Sokoli, grede na parnik, mimo kavarne „Evropa“, je začelo italijansko občinstvo metati na Sokole kamenje, kroznike in butilke. Padel je iz kavarne tudi en strel. En Sokol je bil tudi ranjen. Tedaj pa so Čehi in Hrvatje pobrali kamenje in razbili šiše kavarne ter pognali Italijane v beg. Potem so Sokoli odkorakali na parnik, ki je odplul.

(Med brzojavnimi vestmi prinašamo o spopadih poročilo „Koresp. biro“).

„Slov. Narodu“ v album. Prejeli smo: Vi ste že odgovorili „Slov. Narodu“ po zahtevi na njegovo očitjanje, da ne moremo za branjevati snovanja klerikalnih društev. Iz tega toli samosvestnega očitjanja moramo sklepati, da je „Slov. Narod“ najbrže v srečni posesti novega izbornega recepta proti klerikalnim društvom in klerikalizmu sploh. Mi v Trstu pa ne moremo imeti do tega političnega — Zaherlina (z ozirom na dosedanje „Narodove“ vspehe) v borbi proti klerikalni filokseri, posebnega zaupanja. Zato hočemo počakati, da „Slov. Narod“ poskusi to svoje neizgledno sredstvo na domačih krajskih, tako grozno razširjenih klerikalnih bakcijah. Ako bomo videli kaj vspehov, poprosimo „Slov. Narod“ za recept. In ako bi ljubljansko glasilo vzelo patent na svojo iznajdbo, smo pripravljeni isto primerno poplačati. Torej naj „Slovenski Narod“ liči s pripravljanim medicino. Pa mnogo, ker na Kranjskem je bo potreboval toliko, da bi je za naše Primorje utegnili zmanjkati. Jedno pa moramo vendar priznati. Zveni sicer paradokso, ali resnično je vendarle: „Slovenskemu Narodu“ se imamo po dobrem delu zahvaliti, da na tržaškem ozemlju se nam ne treba boriti tistim pogubnim nenarodnim klerikalizmom, ki v resnici reprezentuje le posebno vojevitvo politično strujo in — nič drugega. Na tem se imamo zahvaliti „Slov. Narodu“, ker iz njega smo se učili, kako se — ne sme postopati!

C. kr. pripravnica za srednje šole v Trstu. Pišejo nam: Od zanesljive strani smo izvedeli, da se na tem hermafroditnem zavodu šopiri nemščina ne samo kakor izključni učni jezik, ampak tudi kakor uradni jezik. Imenovali smo ta zavod hermafroditski in to zbog tega, ker to ni ljudska in ne srednja šola, ampak nekaka „bitra kuhinja“ (Garküche), kjer se slovenskim dečkom vbije toliko nemščine v glavo, da morejo poskusiti vsprejemni izpit na nemške srednje šole. Seveda imamo le mi Slovenci take šole, ker nam ne dajo srednjih šol. Vsakdo drugi bi tako „šolo“ tako uredil, da bi bila nemščina le učni smoter učencev, ne pa uradni jezik učiteljev. Le čudom se moramo čuditi, kako da se niso slovanski šolski nadzorniki krepko uprli proti temu, da je na takem zavodu nemščina izključno uradni jezik? Čemu je na tem zavodu (namenjenem le nemščine ne-veščim Slovincem) via Chiozza št. 8, samo nemški napis? Čemu izdaja ta zavod, kjer delujejo izključno le ugledni slovenski učitelji, le čisto nemška izpričevala? Čemu se ob nadzorovanju tega zavoda, ki ima izključno slovenske učence in slovenske učitelje, razpravlja le v nemščini? Čemu so dopisi vodstva tega zavoda na namestništvo in vice versa izključno nemški? Na vse te „čemu“ gotovo ne dobimo odgovora, a dajamo si ga sami, a ne mereč na učiteljsko zavoda: Zaradi slovanske boječnosti!!

Na c. kr. pripravnici za srednje šole na Proseku se prične šolsko leto dne 17. septembra se sv. mašo, zatem se bo vpisovalo novodošle učence. nakar prične takoj redni pouk.

Učenci se morajo javiti v spremstvu staršev, oziroma namestnikov. Prinesti morajo

s seboj zadnje šolsko sporočilo, rojstni krstni list, spričevalo o zdravih očeh in o cepljenju koz.

Abiturijentom. Onim gg. abiturijentom, ki žele nadaljevati svoje študije na c. kr. zemljedeljski vinski šoli na Dunaju, dajejo za dobo počitnic, t. j. inkluzivno do 30. t. m., vsa tozadevna, natančna pojasnila sledeči gg. agronomi:

Za poljedelsko stroko: g. abs. agr. ing. Anton Podgornik — Čepovan nad Gorico;

za gozdarsko stroko: g. cand. forest. J. Vodopivec — Postojna;

za kulturno stroko g. abs. kult. ing. Alojzij Hočevar — Nova vas pri Rakeku (Notranjsko).

Trgovcem z grozdem in vinom. Iz Kastela (Costelvenere pošta Buje, Istra) nam pišejo:

Tu sem prihajajo vsako leto iz Trsta in okolice trgovci, da nakupijo grozdja ali vina. Večkrat pa se dogaja, da so se namerili na osebe, ki so zatajile svojo narodnost in svoj jezik in ki se neprestano prizadevajo, da bi kolikor le možno škodovali narodni stvari. Z druge strani pa morajo naši ljudje večkrat držati vino v kleti, a mej tem jim italijanski oderuhi ne dajo miru, ker so jim dolžni. Priporočamo torej našim ljudem, naj se obracajo le do zanesljivih naših oseb za nasvete. Tako bi jim posebno priporočali župe-upravitelja. Dr. Petra Volariča in posestnika Ambroža Kovačiča, ki jim bosta gotovo svetovala po najbolji vednosti in vesti. Tu je lepega belega, rdečega in črnega grozdja, a cene bodo 16 kron za kvintal. Trgatev bo pa od 25. t. m. naprej. Če bi hotel kdo kupiti grozdje in tu napraviti vino, našel bi za to potrebno klet in bi mogel hraniti vino, dokler bi mu bilo drago.

Davkoplačevalci se opozarjajo na okolnost, da je že z dnem 31. avgusta t. l. potekel rok za vložitev najemninških napovedi od posestnikov hiš, podvrženih najemninškemu davku ter za nove stavbe, podvržene 5% davku.

Ker se mnogo davkoplačevalcev do danes ni odzvalo tej zakoniti dolžnosti, pozivlja c. k. davčna administracija zakasnjence na predložitev omenjenih napovedi, da se tako izognejo neljubim posledicam te opustitve.

Vseslovanska sokolska zveza. Po javni telovadbi v ponedeljek v Zagrebu so se sestali na konferencah starost vseh sokolskih zvez in so sklenili, da se osnuje vseslovanska sokolska zveza. Pripravljalna dela se prične takoj, a vseslovanska zveza sama stopi v življenje na prihodnjem vsesokolskem izletu v Pragi.

Novo tolovajstvo v Zadru. Ker niso imeli ravno Sokolov pri roki, so sinovi avite colture v Zadru dne 3. t. m. zvečer napali nekoliko hrvatskih vojakov. Eden teh je bil tako težko poškodovan, da je brzkone že umrl.

Potovanje cesarjevo v Dalmacijo. Cesar dospe na svojem potovanju v Pulo dne 11. t. m. na Divačo, kjer ga pozdravijo načelniki oblastni. Od Divače do Pule bo vladarja spremljal g. namestnik princ Hohenlohe. Dvorni vlak pride v Pulo o poludne.

Nadvojvodinja Marija Josipa je v ponedeljek obiskala Gradež.

„La prego due biglietti per Tolmin!“ Dražestna, elegantno oblečena plavalaska je prišla sinoči, ko se je že temnilo v vežo „Narodnega doma“ v družbi še neke svoje prijateljice. Krasna plavalaska je pristopila k vratarjevemu okencu in dejala: „La prego due biglietti per Tolmin!“ V istem hipu sta stala poleg vratarjevega okenca dva druga gospoda. No, eden teh si je dovolil plavalasi gospodični opaziti — seveda v italijanskem jeziku, ker je mislil, da slovenskega gospodična ne zna —: „Ali, gospodična, če ne znate slovensko, se bode pa malo in slabo zabavali v Tolminu!“ — „O, prosim“, je odgovorila plavalaska — vedno italijanski, „jaz znam prav dobro slovenski!“

Oni gospod je prišel k nam ter povedal ta slučaj. Dejal je, da je ostal kar „paff“, ko je čul izjavo gospice, da ona zna prav dobro slovenski. Presenečenje njegovo je bilo toliko, da ni v hipu vedel, kaj naj odgovori. Radi tega nas je prosil, naj mi prosimo ono gospico — kateri pa gospod ne ve niti imena — naj mu ona blagovoli potom našega lista (Damo jej tudi na razpolago potrebnega prostora. Op. ured.) odgovoriti na vprašanja: „Zakaj je ona, če res zna slovenski in če je Slovenka — kakor je dala razumeti —, go-

vorila italijanski? Se jej je morda zdelo to bolj nobel? Se je li morda sramovala vprašati listke v slovenskem jeziku?”

Nova brezična brzojavna zveza. V tork je bila izročena prometu nova brezična brzojavna zveza med Reko, Ankono in Kvarnerskimi otoki. Brzojavno zvezo je dala postaviti ograka vlada.

Tržaška statistika. V tednu od 26. avg. do 1. sept. je bilo v tržaški občini 34 porok. Rodilo se je 117 otrok, to je 60 moških in 57 ženskih (od teh 23 nezakonskih). Umrla je 95 oseb, in sicer 54 moških in 41 ženskih (od teh 35 izpod enega leta).

Posebni vlak v Tolmin. Javljamo, da smo prijavi železnici tako število izletnikov, da se bodo vozni listki prodajali tudi na kolodvoru pred odhodom vlaka. Opozarjamo, da vlak odide ob 4. uri 20 min.

S posebnim vlakom v Sv. Lucijo-Tolmin! To je ob tej ugodni in lepi priliki najljepši izlet. Ugoden je, ker je cena posebnemu vlakom jako nizka, in ker je drugi dan nedelja, najlepši pa, ker bo zbran med pomembnimi tolminskimi gorami dičen cvet naroda. Kdor še ni videl divne soške doline in Tolmina, ta se bo divil krasoti, s katero je priroda obdarila te kraje. Gotovo je, da bo vsakemu le prehitro potekel čas ter da se bo vesel in zadovoljen vračal domov.

Zato naj vsakdo agitira in pridobi vsaj enega udeleznika, da bo tolminsko narodno slavje tem veličastnej — narodni dan! Kličimo si: na svidenje na 8. t. m. v ponosnem Tolminu!

Konec letošnjih vojaških vaj. Sinoči ob 11. uri 35 minut je prišlo z vlakom južne železnice okoli 1000 rezervistov, ki so se udeležili vojaških vaj. Danes, okoli 8. ure pa se povrne z vaj — istotako z vlakom južne železnice — polk, ki je tukaj v posadki.

Nekateri rezervisti so nam potožili, da so morali na letošnjih vojaških vajah, mesto zakonito določenih 28 dni, zamuditi 30 dni. Nimamo pred očmi natančno besedilo dotičnega zakona, vendar nam je znano, da ta zakon določa, da če se je rezervist na eni sami vaji mudil več nego 28 dni, se mu ta vaja šteje kakor dve vaji.

Postojnsko jamo sta obiskali meseca avgusta 6202 oseb. Vstopnine je bilo vplačane 9247 K. Lansko leto tega meseca je bilo samo 3245 obiskovalcev.

Tujci v Opatiji. Od 1. sept. 1905 do 31. avgusta 1906 je prišlo v Opatijo 27.693 oseb. Od 23. do 31. avg. 1906 je priraslo 955 oseb. Dne 31. avg. 1906 je bilo navzočih 2164 oseb.

Kakoršnji gospodarji — taki podložniki! Tržaška žurnalistika se zopet enkrat bavi z — zdravstvenim vprašanjem in s snago v našem mestu. Sedaj so se spravili na one, ki se otrsajo razne umazanosti skozi okna na ulice. Stvar je res nedostojna velikega mesta, ali kaj storiti? Ko prebivalstvo vidi, da mestni pometači vstvarjajo cele oblake prahu in to ne samo zjutraj; ampak tudi po dnevu, si ljudstvo tolmači, da je tudi njemu dovoljeno stresati razne cunje na itak umazane ulice. Magistrat naj začne skrbeti za zdravje meščanstva stem, da zabrani pometanje „na suho“, potem se le naj zahteva od meščanstva — snage! Je pa pri tem vprašanju še drugo — vprašanje. Magistrat prepoveduje stresati prah na ulice, hišni gospodarji (na mnogih krajih) prepovedujejo stresati prah na dvorišča! Kaj je storiti stanovalcem takih hiš? Ali naj prah jedo za prikuho, ali pa naj hodijo stresat prašne cunje na openski hrib?

Neverna spalnica. 20-letni pomorski kurjač Jurij Stanišič, doma iz Dubrovnika, je včeraj predpoludne okoli 9. ure sel na neko klop v šetališču pri sv. Andreju. Sedeč na klopi, je zadremal. Ko se je uro pozneje zbudil, je zapazil da nima več v notranjem jopičevem žepu listnico, v kateri je imel štiri 50-kronske bankovce. Ni mu preostajalo drugo, nego da je šel na policijo in tam prijavil dogodek.

Posledice pijanosti. 17-letni čevljar Humbert M., stanujoči v ulici del Malino a vapore, je bil predsinočnjem tako pijan, da ni poznal niti sam sebe. Toliko manje, seveda, je poznal druge ljudi. Vsed tega je vpil nad vsakim, ki se mu je približal.

Ko je tako vpil in razgrajal nad moidočimi, je prišel k njemu redar in ga skušal vmiriti. A Humbert mu je dejal: „Kdo pa ste vi? Jaz ne poznam nikogar! Pojte svojo pot!“ Redar pa, videči, da bi mogel mladenič se svojo osornostjo slabo zadeti, ga

je siloma spravil na redarstveno stražnico, ki je v ulici Giuseppe Parini, kjer so ga pridržali zaprtega do jutra, namreč dokler se je streznil. Ko so ga pa zjutraj spustili, se je mladenič na vratih stražnice skrbno ogledal. Pri tem je zapazil, da mu je bil zamenjan klobuk. Šel je nazaj na stražnico in tam psoval redarje, češ, da so mu oni zamenjali klobuk: vzeli da so mu njegovega novega in mu dali slaberega starega. Redar, ki ga je bil privedel na stražnico, ga je prepričal, da je imel oni slabi klobuk na glavi, ko ga je on našel, in da mu je najbrž kdo drugi še prej zamenjal klobuk. Na to se je dal mladenič prepričati, a redarstveni nadzornik ga je vzel na zapisnik, ker je psoval redarje in ga potem izpustil.

Je izgubil, ali je bil okraden? Delavec Ivan Maršič, stanujoči v ulici della Scorzera št. 4, je prijavil predvčeršnjim popoldne na policijskem komisariatu v ulici Luigi Ricci, da mu je istega popoldne neznan tat na nekem zemljišču v Barkovljah ukradl iz žepa mošnjiček, v katerem je imel 24 kron denarja. Na podlagi te prijave je bil včeraj popoldne aretovan 13-letni dečko Evgen C., stanujoči z roditelji v Barkovljah, in sicer je bil aretovan, ker je bil na sumu, da je on izvršil to tatvino. Dečko je pa na policiji jokaje povedal, da je oni mošnjiček našel. Bil je izpuščen.

Koledar in vreme. Danes: Čaharija, pretekli: Radonica. — Jutri: Regina, devica in mučenica; Semidrag; Mrena. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 23,5° Celsius. — Vreme včeraj: lipo.

Društvene vesti in zabave.

Slavnost v Tolminu. Odbor pevskega društva „Kolo“ priredi na 8. t. m. poseben vlak in izlet na veliko narodno slavo v Tolminu. Soudelež se skoro vsa tržaška in okoličanska narodna društva in mnogo teh celo korporativno. Posebni vlak odide iz Trsta drž. žel. ob 4. uri 20 minut zjutraj ter dospe v Sv. Lucijo-Tolmin ob 8. uri 7 minut zjutraj; odide iz Sv. Lucije-Tolmin ob 11. uri zvečer ter dospe v Trst drž. žel. ob 2. uri 10 min. po noči.

Vlak obstaja na vseh postajah. Cena za osebo za tja in nazaj (tudi za otroke) je samo 2 K 60 st.

Razne vesti.

Tropična vročina v Parizu. V Parizu vlada še vedno izredno silna vročina. V torek je kazal toplomer 34 stopinj C. Za Pariz je taka vročina nekaj izrednega. Okolu 100 oseb je zadela solnčarica, od katerih jih je sedem umrlo. Mnogo oseb se nahaja še v smrtni nevarnosti. Ob enem je zavladala tudi velika suša in nastaja pomanjkanje vode.

Loterijske številke, izžrebane dne 5. t. m.:

Praga	29	44	88	87	76
Lvov	10	22	75	60	4

Književnost in umetnost.

Zbornik civilnopravnih zakonov. Meseca oktobra t. l. izide v Blaznikovi tisk. v Ljubljani zbornik civilnopravnih zakonov za dežele, zastopane v državnem zboru. — Ta zbornik ki ga je na prvotni poziv a brez daljše udeležbe društva „Pravnik“ uredil s pomočjo nekaterih tovarišev c. kr. dež. sod. svetnik dr. Edvard Volčič, obsega poleg sodnih pravilnika in civ. pravnega reda z uvodnima zakonoma, tudi vsa druga veljavna določila, ki se stikajo s to stvarino. — Na dotičnih mestih so popolni odgovori justičnega ministerstva, vsi kasnejši ukazi in razpisi ter premnoga razsodila najv. sodišča. V zbornik so uvrščeni tudi zakoni o državnem in upravnem sodišču ter pridejana so določila o konzularnem sodstvu; pozvane so odločilni točke najnovejših zakonov: o šku in o družbah z omejeno zavezo. Zbrani so prvič selilni redi vsega slov. juga tostranske državne polovice; mnogo zakonov in ukazov je prevedenih prvič na slovenski jezik.

Knjigi se doda obširno stvarno kazalo, katerega abecednem redu so i pravniški izrazi hrvatskega uradnega prevoda, v kolikor se bistveno razlikujejo od slovenskih; neki zakoni, ki se tičejo zgolj Dalmacije, uvrščeni so samo v hrvatskem besedilu. S tem je knjiga rabnejša i za Hrvate. — Vsled stvarnega kazala, navedbe uradnih obrazcev in tolkavnine ter sploh vse uredbe bo ta knjiga korist in potrebo ne samo pravniku, temuč vsakemu, ki ima posla s sodišči i v civilnih pravnih stvareh, posebno pa občinskim in župnim uradom, denarnim zavodom, (hranilam in posojilnicam), raznim zadrugam,

trgovcem, obrtnikom itd. — Knjiga obsega nad 50 pol (preko 800 strani) v navadni 8-ki, papir je najfinejši, tisek razločen.

Knjigi bo tržna cena broširani 7 K; v platno vezani 8 K; predplačniki jo dobe, z nižje razvidnimi uveti, broš. za 5 K 50 h; vezano za 6 K 50 h; poština stane posebej 50 h.

Isti čas izide z enako obliko v posebni knjižici: odvetniška tarifa in sodne pristojbine ter veljavne jezikovne naredbe za okrožja nadsošč: graškega, tržaškega in zadrškega. Knjigi, obsegajoči do 100 strani, doda se posebno stvarno kazalo. Ti knjigi bo tržna cena 1 K 80 h; s poštino 2 K; predplačniška cena je 1 K 40 h; s poštino 1 K 60 h; ako se predplača skupno s zbornikom pa ni posebne poštnine.

Predplačniki naj blagovole označene zneske poslati rečeni tiskarni najkasneje do 10. oktobra 1906. ter se v to poslužiti poštne nakaznice.

Svetujemo, da si obe knjigi vsaki naroči skoro, ker se tiskati le v malo sto odtisih, ter bodeti po 10. okt. t. l. gotovo le težko dobiti v knjigotržnicah po zgoraj navedeni viši ceni.

Brzobjavne vesti.

Napad na hrvatske in češke Sokole na Reki.

REKA 5. Sinoči ob 10. uri je dospel semkaj iz Zagreba poseben vlak s Sokoli, med katerimi je bilo 400 Čehov in 300 Dalmatincev. Ker je bila v mestu razširjena govorica, da bodo Sokoli provocirali Madjare, živče na Reki, se je pred kolodvorom zbrala velika množica ljudi. Tudi redarjev je bilo tamkaj mnogo. Mestni župan je prepovedal Sokolom, da ne smejo iti s hrvatskimi zastavami po mestu in na ladije, na katerih so imeli odpotovati. Sokoli so vzlic temu po 4 v vrstah korakali v mesto z godbo in prepevaje protimadjarske pesmi. Vsled tega je prišlo do spopada z Rečani, pri čemer so Sokoli nekočkrat ustrelili z revolverji, na kar so Rečani odgovorili z zvižganjem in kamenjem. Na Adamovičevem trgu je prišlo do večih spopadov, tako, da je bilo ranjenih tudi nekoliko oseb. Nekega Rečana je krogla ranila v glavo, da so ga morali odvesti v bolnišnico. Razbite so bile tudi okna in svetilke neke kavarne na Adamovičevem trgu. Ker ni policija mogla vzpostaviti mira, je bila zaprosena na pomoč stotnija pehote potem pa honvedji, ki so napravili red. Sokoli so se podali na pripravljene ladije, ki so potem odplule. Več Sokolov so redarji odvedli v zapor.

REKA 5. Še popolnoma so posamične razburjene skupine hodile po mestu ter so vsakega napadle, kogar so spoznale za Hrvata. Pred uredništvom „Novega Lista“ je prišlo do demonstracij. V neki kavarni je prišlo do spopadov med Hrvati in Rečani, pri čemer je bilo vse v kavarni razbito. Tekom noči je 50 ranjencev iskalo pomoči na zdravniški postaji. Tri osebe se nahajajo težko ranjene v bolnišnici. Policija je aretovala 5 Sokolov in 10 Rečanih. Enega Sokola so še po noči izpustili na svobodo, dočim so bili drugi še le danes izpuščeni iz zapore in odvedeni do ladije, s katero so odpotovali. Dva Sokola iz bližnjega Sušaka sta s hrvatskimi znaki korakala po korzu. Napadla ju je velika množica ljudstva ter ju pretepla. Ko so zamogli redarji posredovati, sta bila odvedena v bolnišnico. Bati se je novih demonstracij.

Vojaške vaje v Šleziji.

TEŠIN 5. Cesar je daroval mestu Tešinu iz privatnih sredstev v razne svrhe 20.000 kron.

TEŠIN 5. Cesar je ob 1. uri 40 minut popoldne ob navdušenih ovacijah prebivalstva odpotoval na Dunaj.

DUNAJ 5. Cesar se je danes zvečer povrnil semkaj.

Odsek za volilno reformo.

DUNAJ 5. Odsek za volilno reformo se je sestel danes. Na dnevnem redu je razdelitev volilnih okrožij za kraljestvo Češko in za mejno grofijo Moravsko.

Bolgarska deputacija pri kralju Petru.

SOPLJA 5. Danes zvečer je odpotovala bolgarska deputacija v Kragujevac, sestoječa iz generala Boteva, dveh častnikov in okroglega arhimandrita iz Sofije, da pozdravi v imenu bolgarskega kneza in bolgarske vlade srbskega kralja Petra, ki dospe tjakaj v petek.

Obsedno stanje v Valparaisu.

ST. JAGO de CHILE 5. Na predlog predsednika Riesco je državni svet proglasil

nad Valparaisom obsedno stanje za dobo enega meseca. To odredbo je izdal mestni svet radi tega, ker biva nad 7000 oseb še vedno na planem v šotorih.

Lakota v Bengalu.

KALKUTA 5. Lakota v Bengalu se vsled slabe letine riža čimdalje bolj razširja. Cene riža so silno narastle. Domačini so oplenili skladišča.

Vihar na Španskem.

MADRID 5. V okolici je divjal grozen vihar. Več brzobjavnih prog je pretrganih, na več mestih je razdejana tudi železnica. Poškodovanih je bilo tudi več oseb.

Štrajki.

MADRID 5. Zidarji in klesarski pomočniki so sklenili pričeti generalni štrajk.

MADRID 5. (Agence Havas). Štrajk rudarjev traja dalje.

Konferenca francoskih škofov.

PARIZ 5. Seja škofovske konference je pričela danes ob 10. uri popoldne in je trajala skoro do poludne.

Rusija.

PETROGRAD 5. Carica-vdova in veliki knez Mihael Aleksandrovič sta danes popoldne iz Kronstadta odpotovala na jahti „Polarnaja Zvezda“ na Dansko.

PETROGRAD 5. (Petrogr. brz. agent.) Centralni odbor revolucionarnih socialstov je izdal proglas, v katerem pravi, da je bil general Min umorjen na podlagi obsodbe letečega severnega oddelka revolucionarnih socialstov.

HELSINGFORS 5. Preiskava proti onim Fince, ki so se udeležili upora v Sveaborgu, je zaključena. Konstatovano je, da je 150 Fincev zapletenih v ustajo. Aretovanih je bilo 80 udeležnikov. Kazenska razprava se bo vršila pred sodiščem v Aborgu.

KIEL 5. Ruski oklopničaji „Cesarevič“ in „Slava“ ter križar „Bogatir“ so predpoludne ob navadnih pozdravih priplule v tukajšnje pristanišče. Ladije ostanejo tukaj nekoliko dni, da nakrcajo potrebna živila in premog.

PETROGRAD 5. Ministerski svet je v svoji včerajšnji seji sklenil izdati vladni komuniké, v katerem se označi kakor izmišljava zlobnih elementov govorica, češ, da namerava vlada zapleniti zemljišča, ki pripadajo kozakijski vojski ter jih razdeliti med kmete. Omenjene govorice so namreč provzročile med kozakijsko vojsko velik nemir ter imajo namen izpodkopati tradicionalno udanost iste nasproti prestolu in domovini. Komuniké omenja, da so zemljišča s carskimi pismi podeljena kozakijski vojski na večne čase in da jih ni možno razlastiti. Ob izvajanju agrarnih reform se bo vlada, kakor se je že večkrat povdarjalo, držala načela nedotakljivosti privatnega posestva. Ministerski svet je izrazil željo, naj bi posamična ministerstva čim prej predložila svoje programe. Nekoliko ministrov je izjavilo, da so njihovi programi že izdelani in da jih v kratkem predlože. Slednjič je ministerski svet dovolil Židom pravico, da smejo na splošni podlagi otvarjati niže in srednje šole.

Trgovina.

Borzna poročila dne 5. septembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.08—19.11, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.92—240.20 Francija K 95.22—95.40, Italija K 95.25—95.45—italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.25—117.45, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 98.—99.30, ogrska krona renta K 94.55—94.85, italijanska renta K —, kreditne akcije K 671.25 — 673.25, državne železnice K 675.25—677.25 — Lombardi K 169.25—171.25 Lloydove akcije K 738.—774.25 Brečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—do 493.—, Bodenredit 1880 K 302.—310.—, Bodenredit 1889 K 302.—310.—, Turška K 160.50 do 162.50 Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.15	100.20
„srebru	100.15	100.20
Avstrijska renta v zlatu	117.10	117.—
„v kronah	99.35	99.85
Avstr. invasijska renta 3 1/2%	89.10	89.10
Ogrska renta v zlatu 4%	112.50	112.40
„v kronah 4%	94.65	94.65
„3 1/2%	84.40	84.40
Akcije nacionalne banke	177.—	176.75
Kreditne akcije	672.0	672.25
London, 10 Lstr.	239.90	239.90
100 državnih mark	117.20	117.20
30 mark	23.44	23.46
100 frankov	19.06	19.08
20 ital. lir	95.30	95.30
Oesarski cekini	11.31	11.31

Parizka in londonska borza. Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 97.95, Italijanska renta 102.65, španski exterior 97.20, akcije otomanske banke 647.—, Menjice na London 251.70.

Pariz: (Sklep) Avstrijske državne železnice — Lombardi 178.—, unificirana turška renta 97.70 avstrijska zlata renta 99.95, ogrska 4% zlata renta 95.25, Landerbank —, turške srečke 145.50, parizka banka 15.65, italijanske meridijske akcije 8.12, akcije Rio Tinto 17.79. Nepravilna.

London: (Sklep) Konsolidiran dolg 87.1/2, srebro 31.1/2, Lombardi 6.1/2, španska renta 96.1/2, italijanska renta 101.1/2, tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju —, Mlačna.

Tržna poročila 5. septembra.

Budimpešta. Pšenica za okt. K 14.16 do K 14.18, rž za okt. K 12.16 do 12.13, oves za okt. od K 12.94 do 12.96, koruza za sept. 11.80 do 11.82.

Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca mrtva. — Prodaja: 25.000 met. st., za 10 stot. nižje; druga žita mirno. — Vreme: vroče.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 36.—, za december 36.—, za marec 36 1/2, za maj 36 1/2. Stalno. — Kava Rio navadna loco 38—40 navadna realna 41—42 navadna dobra 43—44.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za september 19.15, za oktober 18.75, za november 18.35, za dec. 18.40, za januar 18.50, za februar 18.55. — Mirno. — Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec 46.55, za december 44.75. Mirno.

New-York. Kava Rio za boljšo dobavo: Stalno, nepremenjeno, za 5 stot. nižje. — Prodaja: 3000 vreč.

London. Sladkor iz repe surov, 4 5/16 Sb. Mirno.

Obrtnijsko društvo (Nar. dom) v BARKOV LJAH

razpisuje

službo krčmarja

Pismene ponudbe je doposlati do 15. septembra na odbor.

JOSIP ROŽE

mizarski mojster
v Trstu ulica Raffaele Zovenzoni 6
izvršuje
vsakovrstna mizarska dela.

Posebno pa se priporoča slovenskim konsumnim, posojilnim in drugim zavodom po deželi za nove stavbe.

M. U. Dr. Ant. Záhorský
se je povrnil in prevzel svoj ambulatorij
ulica Torre Bianca št. 8
Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.
Telefon št. 1384.

D. A. Barkanović

specijalist za notranje in živčne bolezni
se je povrnil iz Karlovih var.

ORDINUJE: vsak dan od 10.—12. ure
zjutraj in 4.—5. popol.
ulica Sanità št. 2.

Tovarna pohlštva

Aleksander Levi Minzi
ulica Tosa št. 52. A (nasna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (Iselske poslopje).

Gone, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po

zastopanju posebnih naštilh.

Imenovani cenik brezplačno in franco

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5.
KATALOGI BREZPLAČNO.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; masnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Mala družina obstoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, ako mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Romagna, Commerciale, ali v Škorkliji blizu mesta. Podpisala bi se pogodba za več let in vzelo bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pisemne ali ustne prejme „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Mala družina“. 888

Mali dvorec v Škorkliji je na prodaj. Dvorec ima v pritličju: 1 sobo, kuhinjo, rušnico; v 1. nadstropju: 2 sobi in kuhinjo; v II. nadst. tudi 2 sobi in kuhinjo, vse urejeno na novo, elegantno. Okoli dvorca je zemljišče (vrt z vodnjakom). Radi preselitve se dvorec prodaja za nizko ceno. 550

Kdor ima na prodaj dvorec, pripraven za stanovanje treh rodbin, oziroma s 3 stanovanji, ne velikimi, z vrtom, vodo, po možnosti plinom. Naj pisemno obvesti o podrobnostih pod „DVOREC 77“, oziroma naj pride osebno v „Inseratni oddelek Edinosti“. — Prednost imajo dvorci v Kolonji, sv. Ivanu, v bližini ulice Giulia, Boschetto, Rossetti. 999

Hišica (soba in kuhinja) je na prodaj na Opčinah na cesti kraj Trnavaja. Kdor hoče lahko kupi tudi zemljišče kraj hiše. Cena 3000 K. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 1000

Sodi mali in veliki so na prodaj v ulici Fontanone št. 15. 999

Na prodaj so dve hiši z velikim vrtom, hlevom, mnogo sadja, v večjem tugu — na ugodni poziciji — pripraven za vsako obrt, ali pa za penzioniste — leži ob cesti. Cena K 20.000 — polovica lahko ostane vključena. Sedanje prihodisce pri ne celotni oddaji K 1200. Ponudbe na „Inseratni oddelek Edinosti“ pod „Dve hiši“. 955

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kanditov. Zmerne cene. Pošiljatelj na deželo. 361

Pohištvo svetlo ali temno, se prodaja; popolne sobe in posamezni komadi. Izbera stolic. Cene, da se ni bati tekmovanja. Ulica Torrente 34, A. Gullich. 451

Mladenič vojašine prost, kateri je izvršil kmetijsko šolo, išče primerno službo. Govori slovensko, hrvaško in italijansko. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 977

Službo išče v hotelu gospodična stara 19 let. Govori slovensko, nemško in madjarsko. Več pove „Inseratni odd. Edinosti“. 986

V trgovino z pecarijskim blagom išče službo trgovski vajenec z dobrimi spričevali v Trstu ali v bližini. Nastopi lahko takoj. Več se izve pri „Inseratnem odd. Edinosti“. 986

Spalna soba se odda v najem za eno ali dve osebi na Greti. Več pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 989

Zemljišče se prodaja v najlepšem kraju v Rocolu. Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“. 981

Izvrstne vinske stiskalnice, slamožernice, orala pumpe itd. prodaja Živici d. r. v Trstu, Trgovinska ulica 2, ter se prijazno priporoča svojim rojakom. 916

Slovenska blagajničarica veščica tudi italijansko in nemško išče službo v kaki trgovini vsake stroke. Naslov pove „Inseratni odd. Edinosti“. 994

Odhajanje in prihajanje vlakov

(Odhod s postaje južne železnice v Trstu.)

5.55 predp.	B via Červinjan v Benetke, Rim, Milan Videm, Pontebo, Čedad
6.25 "	O do Gorice, preko Nabrežine, se zvezo na Ajdovščino.
7.55 "	B na Dunaj, Reko, Budimpešto, Zagreb.
8.25 "	B v Kormin, Videm, Milan, Rim.
8.55 "	O v " Benetke, zveza na Červinjan.
9.55 "	O na Dunaj, Budimpešto, Zagreb.
11.50 "	O preko Červinjana v Videm, Čedad, Benetke, Milan, Ala.
1. — popol.	O v Kormin in via Červinjan v Videm in Benetke.
4.25 "	O v Italijo preko Kormina, zveza na Ajdovščino.
5.30 "	B via Červinjan v Benetke, Milan, Rim in Videm.
6. — "	O na Dunaj, Reko in Budimpešto.
6.35 "	B na Dunaj, Ostende, Reko.
8.30 "	B na Dunaj, Budimpešto, Reko.
9.05 "	B do Kormina se zvezo Červinjan.
11.30 "	O na Dunaj, Budimpešto.

Prihod na postajo južne železnice v Trstu.

6.30 predp.	O z Dunaja, Ostende in Londona.
7.20 "	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7.40 "	O iz Kormina preko Bivja.
9. — "	B z Dunaja, Budimpešto, Zagreb, Reke.
10.25 "	O z Dunaja in Reke.
10.38 "	B iz Italije preko Červinjana.
11.28 "	O iz Italije preko Kormina zveza z Ajdovščino.
4.15 popol.	O iz Kormina in Červinjana pr. Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
5.35 "	B z Dunaja, Zagreb in Budimpešto.
7.15 "	O iz Italije via Červinjan.
7.46 "	B iz Italije preko Kormina, Nabrežine, zveza z Ajdovščino.
8.35 "	B z Italije preko Kormina, zveza z Ajdovščino pr. Nabrežine.
8.55 "	B z Dunaja, Budimpešto in Reke.
10.45 "	B iz Italije, preko Červinjana, zveza z Vidmom in O iz Kormina.

Posredovalnica

za

kupovanje in prodajanje hiš

V. EISELT

Ulica Torre Bianca št. 16, I. nadst.

od 10.—12. predp. in od 4.—7. pop.

Prekrbuje kupovanja, prodajanja in vključbe. — Iščo se kapitalisti za prvo ali druge vključbe.

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale

AUTORIZOVANA

mehanična delavnica

za inštalacije plina, vodovodov in električne razsvetljave.

Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakor koli vrsto oglasov sprejema „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio Galatti št. 18 (Narodni dom) polunadstropje, levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop. Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinosti“.

TRIESTE-OFFICE

ul. S. Giovanni 18 (vagal ul. Torre bianca)

Agencija za nepremičnine in trgovino

PRODAJA IN KUPUJE HIŠE

Daja v najem stanovanja, dvorce, skladišča in prodajalnice.

TELEFON 14-73

Josip Gorjanc

krčmar v Gorici

na Kornu št. 3 v fittems-ovi palači
toči briska in furlanska vina
prve vrste in izvrstno pivo
postreže ob vsaki uri

gorkimi in mrzlimi jedili
ima sobe za prenočišče.
Vse po zmernih cenah.

Priporoča svojo krčmo slavnemu občinstvu.

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh, so „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

Edvard Cuccagna

Trst, ulica Caserma 10 (ogel ulice Valdirivo)

Zaloga ustrojenih kož

z veliko izbero

sem predmetov za čevljarje. sem
Cene, da se ni bati konkurence.

Serravallo-vo železnato kina vino

za bolehe otroke in rekonvalescente.

Provroča voljo do jedi, utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslovesnih zdravnikov v vseh slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000 zdravniškimi spričevali.

I. SERRAVALLO

Trst.

POPOLNE TOVARNIŠKE NAPRAVE

za kakor koli industrijo

Zaloga sesaljk (pompe) in vsakovrstnih tehničnih predmetov

kakor

Trinelle za stroje in kotle, Klingerit, Pecolit, Asbest, Flocken, Graphit, trzmisijonalna jermena itd.

Tehnični urad Giuseppe Montalbetti Ulica Sanità 10.

Cene zmerne

Telefon 1396

Cene zmerne

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKÉ ZADRUGE

v GORICI-SOLKAN

TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)

PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

PALACCA MARENZI
TELEFON N°1631

Učilišče in vzgojevališče za deklice

Temeljiti pouk po učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na Primorskem. Letna plača 450 kron. — Hiša z vrtom, lep in zdrav kraj, krasen razgled na morje, kopalnica. Sprejemajo se tudi deklice v oskrbo čez dan. Pouk v slovenskem, nemškem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku; v godbi, glasovir, gosli citre, petje, v ženskih ročnih delih, v risanju in slikanju.

Šolske sestre

Trst — ulica G. Besenghi št. 6 — Trst.

Prvo primorsko podjetje za

prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847

Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pohištvo predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

„VACUUM-CLEANER“.

Točna postrežba in nizke cene.

TRŽAŠKA PRALNICA

ulica Giovanni Boccaccio št. 4.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da otvorila dne 27. avgusta t. l. pod zgoraj omenjeno tržbo zavod za likanje na lesk.

Hitro postrežba, čista izvršitev.

Cene, kakoršnjih v Trstu še ni bilo.

likanje 1. vrste	20 stot.
likanje 2. vrste	20 stot.
likanje 3. vrste	20 stot.
likanje 4. vrste	20 stot.
likanje 5. vrste	20 stot.
likanje 6. vrste	20 stot.
likanje 7. vrste	20 stot.
likanje 8. vrste	20 stot.
likanje 9. vrste	20 stot.
likanje 10. vrste	20 stot.
likanje 11. vrste	20 stot.
likanje 12. vrste	20 stot.

Priporočaje se na številno naročbo, z odlični spoštovanjem

TRŽAŠKA PRALNICA

ulica Giovanni Boccaccio št. 4.

Kdor išče službo ali kakor koli zaposlenje; kdor išče uradnike ali službene osebe; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorce; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojila, vključbe itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd., naj se posluži MALIH OGLASOV v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitalni in najbolj pripravljeni v dosegu namena.

ANTON SKERL

mehanič, zaprisožen zvezencec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljuš in prodaja gramofonov, zono fonov in fonografov. Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON št. 1734.

Ivanka Doreghini

TRST. - Ul. Madonnina št. 8.

VELIKA ZALOGA

pohištva, manufaktur, ur, slik, zrcal in tapetarij.

Popolne spalne in obedovalne sobe.

Moške obleke na izbero.

UGODNE CENE.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.

Prodaja proti takojšnjemu plačilu in tudi na obroke.